

SWEDISH NATIONAL HERITAGE BOARD
RIKSANTIKVARIÉÄMBETET

Yttrande
2022-12-08

Dnr
RAÄ-2022-2668
Klassificering
1.5.2

Nils Åberg
Juridikenheten

Justitiedepartementet
Ju2022/03305

Remiss av betänkandet EU:s vapendirektiv – genomförande av 2017 års ändringsdirektiv på miniminivå (SOU 2022:62)

Riksantikvarieämbetet tillstyrker utredningens förslag om nationell reglering gällande märkningskrav för historiskt värdefulla vapen förutsatt att särskilda skäl bedöms utifrån de kriterier som Riksantikvarieämbetet förordar i detta yttrande. Riksantikvarieämbetet tillstyrker vidare utredningens förslag om övergångsbestämmelser att märkningen inte ska gälla för redan upprättade samlingar. I övrigt har Riksantikvarieämbetet inga synpunkter på förslagen.

Riksantikvarieämbetet anser att utredningens bedömningar och redogörelse om vad som ska utgöra särskilda skäl är för snävt och otydligt beskrivet avseende vad som gör ett skjutvapen historiskt betydelsefullt (av särskilt stort historiskt värde). I Riksantikvarieämbetets *Plattform Kulturhistorisk värdering och urval*¹ redogörs närmare för kriterier för bedömning av kulturhistoriskt värde respektive prioritering (urval) av sådana värden.

Kriterier för bedömning av kulturhistoriskt värde är:

- Möjlighet till kunskap och förståelse, som avser det kulturhistoriska informationsinnehållet och dess läsbarhet.
- Kulturhistorisk helhet som handlar om vad som finns kvar, dvs. graden av "fullständighet". Hur mycket har bevarats från en avgränsad kortare tidsperiod (tidskontext) eller från olika skeden i ett längre utvecklingsförlopp (processkontext).
- Kulturhistorisk relevans som gäller företeelsens roll som kännetecknande eller på annat sätt särskilt betydelsefull för sin tid och kontext.

Utöver kulturhistoriskt värde finns andra skäl som kan vara avgörande för huruvida historiska föremål ska prioriteras för särskild uppmärksamhet, bevarande och förvaltning.

Kriterier för bedömning avseende prioritering (urval) är:

- Sällsynthet (företeelsen eller dess värden saknar eller har få motsvarigheter i landet eller regionen).

¹ Plattform Kulturhistorisk värdering och urval, Riksantikvarieämbetet 2015, <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:raa:diva-3451>

SWEDISH NATIONAL HERITAGE BOARD
RIKSANTIKVARIEÄMBETET

Yttrande
2022-12-08

Dnr
RAÄ-2022-2668
Klassificering
1.5.2

Nils Åberg
Juridikenheten

- Hotbild (företeelsen eller dess värden hotas av nedbrytning, igenväxning eller annan negativ förändring).
- Förutsättningar för förvaltning (bl.a. skötsel, materialtekniska förutsättningar).

Dessa kriterier bör vara en utgångspunkt vid bedömning av ett skjutvapens kulturhistoriska värde och för dess vidare hantering samt bör uttolkas i det enskilda fallet. Regeringen bör i förordning ge Polismyndigheten rätt att meddela föreskrifter om vad som kan utgöra särskilda skäl enligt den föreslagna 2 a kap. 8 § vapenlagen. Föreskrifterna ska tas fram i samråd med Riksantikvarieämbetet.

Det bör också utredas vidare om den föreslagna bestämmelsen i 2 a kap. 8 § lag om ändring i vapenlagen (1996:67) bör hänvisa till någon annan s.k. legaldefinition. Det kan vara fråga om t.ex. föremål enligt Unidroit-konventionen dvs. 7 kap. 2 § kulturmiljölagen (1988:988) och dess bilaga 2 eller till p. 12 d) och e) i bilagan till kulturmiljöförordningen (1988:1188). Utredningen bör även omfatta om Polismyndigheten, som anges ovan, kan erhålla föreskriftsrätt om frågan och att handläggningen av dessa i så fall bör omfattas av samråd med Riksantikvarieämbetet.

Beslut om detta yttrande har fattats av riksantikvarien Joakim Malmström efter föredragning av verksjuristen Nils Åberg. Även överantikvarien Susanne Thedéen, tf. avdelningschefen Torsten Hökby och chefsjuristen Maria Westergren har varit med om den slutliga handläggningen.

Detta yttrande har signerats elektroniskt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till:
Kulturdepartementet